

1
-1-
Κυριάκος Χρ Μάτσης
Βαρώσια
Ν ο έ μ β ρ ι ο ς

1.11

Μέσα σ' αυτές τες δέκα μέρες νιώσαμε όλη τη γλύκα των μαθημάτων, γιατί έγινε η πρώτη σειρά των διαγωνισμάτων. Στο διαγώνισμα της Λογικής τα 2λιά πλειοψήφισαν σημαντικώς ενώ στα Αρχ. Ελληνικά ο μεγαλύτερος βαθμός ήτο το 8 1/2.

Όσο για μένα πήρα στην μεν λογική 7 1/2 στα δε Αρχαία 7. Στο επόμενο μάθημα θα λάβω μέρος στο προαιρετικό διαγώνισμα της Λογικής ίσως πάρω καλύτερον βαθμόν.

12.11.44.

Πουθενά δεν υπάρχει Ελευθερία. Όλοι μας είμαστε σκλάβοι. Η ελευθερία είναι μία ψευδαισθησία ήν έπλασε ο άνθρωπος διά να κολακεύη αυτός εαυτόν.

15.5.44

Η στάσις του Τοποτηρητού στην σημερινή σύσκεψη ήταν όλως απροσδόκητη. Είπε πως "το Ακέλ θέλει την Ένωσιν περισσότερο από κάθε άλλο κόμμα."

Είναι φως φανερό σ' όλους πως έχει καταντήση πειθήνιον όργανον στα χέρια του Ακέλ. Και σαν επιβεβαίωση στα λόγια του έρχεται - τι τραγική στ' αλήθεια ειρωνία - ο Σέρβας να διαλαλήση πως "θέλωμεν την Ένωση για να ενωθούμε με το κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος ..."

Η στάσις αυτή προκάλεσε τας διαμαρτυρίας των ΣΕΚ και ΕΠΕΝ της ΠΕΚ μη λαβούσης μέρος, διότι ο Τοποτηρητής δεν καθώρισε τη θέσιν του.

Κατόπιν τούτου φαίνεται ότι τα 3 άλλα κόμματα θα ενωθούν εναντίον του Ακέλ.

12-30

Ένας μεγάλος επαναστατικός αναβρασμός επικρατή τες μέρες αυτές στο σχολείον μας κατόπιν της αδίκης και παράνομης αποβολής τριών μαθητών της έκτης τάξης για τον απλούστατον λόγον ότι έπαιζαν φούτ-μπωλ χωρίς άδειαν και χωρίς να βρίσκεται παρών ένας καθηγητής. Αν και το δίκαιο ήταν πλέρια μαζί μας οι μαθητές απεβλήθησαν, η διαγωγή τους γίνηκε κοσμία και τους αφερέθηκε το δικαίωμα να παρακολουθούν τα κινηματογραφικά φιλμ και τις ποδοσφαιρικές συναντήσεις.

Όπως ήταν φυσικό το γεγονός τούτο εξηρέθισε όλους ανεξαιρέτως τους μαθητάς και θα εγίνετο απεργία αν οι Ακελισταί συμμαθηταί μας συνεργάζονταν· δυστυχώς μας έφαγεν η πολιτική και τα κόμματα.

Ότι όμως κι αν γίνεται ένα είναι το γεγονός. Στα σχολεία μας όχι μόνο δεν καλλιεργούν τα ωραία και ευγενικά συναισθήματα των μαθητών μα τους κάμνουν επαναστάτες και κόλακες, υποκριτές και συμφεροντολόγους. Γιατί ο μαθητής θα πάρη παραδείγματα από τους καθηγητές που ασκούν μίαν οϊανδήποτε επιρροή επ' αυτών και όταν βλέπουν καλά παραδείγματα συμμορφούνται και όταν βλέπουν κακά πρέπει να συμμορφούνται. Ευτυχώς οι μεγάλοι μαθηταί μπορούν να κρίνουν και να αποφασίζουν χωρίς να παρασύρονται. Μα ταυτόχρονα οι μαθηταί καταδικάζουν. και η φωνή όσον μικρά κι αν είναι θα φτάση μέρα που θ' ακουστή μεγαλόφωνη και δικάστρα. Γιατί θα 'ρθη η μέρα που θα γίνουμαι και μεις πολίτες..
.....

Δ ε κ έ μ β ρ ι ο ς

4.12.44

Η Ελλάδα μας περνά μια από τες πιο κρίσιμες στιγμές της ζωής της. Δέχεται στην καρδιά τα ίδια τα βέλη των παιδιών της αυτών που καταπατούν τους εθνικούς νόμους και τα υψηλά ιδανικά θέτουν την κοινωνική ευημερίαν πιο πάνω από την πατρίδα. Σήμερα το Εάμ έλαβε τα όπλα και κατέχει σημαντικά τμήματα των Αθηνών.

4.12.44

Η κατάσταση στην Ελλάδα κρίσιμη κι αμφίβολη. Το Εάμ πλήττει την αγωνιζομένην Ελλάδα εκ των νώτων. Εν συνεννοήσει μεταξύ των Βουλγάρων και εν αρμονία με τας διεθνιστικάς του διακηρύξεις ζητά να καταλάβει διά της βίας την αρχήν να εφαρμόση την κόκκινη Σταληνική Δικτατορία.

Αλοίμονον αν η ανθρώπινη αξία εφάινετο από την εξωτερικήν περιβολήν και από την θεαματικήν εμφάνισιν. Μερικοί, και αυτοί είναι όχι ολίγοι, αποφαίνονται σχηματίζουν καλήν ιδέαν και τους θέλουν να συναναστρέφονται με τέτοια πρόσωπα έστω και αν αυτά δεν έχουν καμίαν αξίαν παρά τα πλούτη των. Πόσο απατώνται αμφότεροι.....

* Ανθρωπε, έχεις καθήκον, υποχρέωση, ή κάτι ανώτερο, να μη περικλύης τον εαυτόν σου μέσα εις το ταπεινόν σου σαρκίον και μέσα εις την κατωτέροτητα' υψώθου εις τας μαγικάς φύσεις της ανωτερότητος και τότε θα νοιώσεις την αξίαν της ζωής.

Περιφρόνησε τον μάταιον και πρόσκαιρον τούτον κόσμον με τας απολαύσεις και τας ασωτείας του και ζήσε εις τον κόσμον τον πνευματικόν. ω ναι.. και τότε θα ομολογήσης πολλά.

...

Η νέα γενεά πρέπει να είναι καλύτερα από την παλαιάν. Την νέαν θα την δημιουργήσουν οι νέοι, αυτοί που βλέπουν τα σφάλματα της παλαιάς γεναιάς. Διά να τη δημιουργήσουν όμως πρέπει να είναι ικανοί γιαυτό.

Νέοι το κάθε τι δύναται να κατορθωθή διότι είσθε ικανοί δι' όλα.

Σφυγμομετρήστε την δύναμιν της θελήσεώς σας και τότε θα είδετε την αλήθειαν των λόγων αυτών.

Εμπρός λοιπόν. Είσθε εφωδιασμένοι με τα απαραίτητα υλικά, τον σκοπόν και τα μέσα της επιδιώξεως του σκοπού.

Σκοπός είναι η δημιουργία της νέας γενιάς που θάναί καλύτερη από την παλαιάν.

Μέσα είναι η θέλησις και το δίκαιον του αγώνος.

Δημιουργείται το αποτέλεσμα.

Εκεί μακρυνά ακούεται μια μισοσβυσμένη φωνή.

Μόλις ακούεται. Μόλις ακούεται γιατί κάτι την πιέζει και δεν την αφήνει να ακουστή.

Μα αυτό το κάτι θάρτη καιρός που θα χαλάση, θα χάση την δύναμιν του και τότε θα ακουστή υπέροχος και γλυκεία η φωνή εκείνη.

Ναι. Θα ακουστή γιατί είναι η φωνή του δικαίου, η φωνή που βγαίνει από τα στήθεια του αδύνατου, του δούλου, του καταπιεζομένου. Και θα εγερθή η φωνή εκείνη η φωνή όχι αγάπης ή συγνώμης αλλά η φωνή μίσους και καταδίκης. Ναι μίσους γιατί το μίσος είναι κάποτε ανθρώπινότερον και υγιέστερον παρά η αγάπη. Και η καταδίκη είναι αναγκαιωτέρα από την συγνώμην.

Τι είσαι επιτέλους άνθρωπε και όταν ευρεθείς εις μίαν καλύτεραν θέσιν φέρεσαι εις τους άλλους ωσαν να ήσαν κτήνη.

Κατέβα διά μίαν στιγμήν εις την θέσιν εκείνου που περιφρονείς τώρα, σκέψου ότι και συ είσαι άνθρωπος ίσως χειρότερος από εκείνον και τότε θα ίδης το ολοφάνερο του λάθους σου και θα μετανώσης ασφαλώς.

ω ναι θα μετανώσης. Πιθανόν να μη το δείξης μα μη ξεχνάς πως κάποτε όποια θέση κι' αν κρατή το σώμα η ψυχή είναι γονατισμένη.

Και μη ξεχνάς ποτέ πως πιθανόν να βρεθής και συ στη θέση του άλλου, εκείνου που από τα ύψη της πρόσκαιρου ματαίας ευημερίας που περιφρονής και τότε ασφαλώς δεν θα θέλεις να συμπεριφέρονται σε σένα όπως σύ συμπεριφέρουσιν.

Κάποτε μερικά πράγματα είναι τόσο ολοφάνερα ώστε να είναι περιττόν να τα πούμεν.
 Και όμως όχι μόνον δεν είναι περιττά αλλά είναι και αναγκαία αναγκαιότατα μάλιστα.
 Γιατί κάτι που φαίνεται είναι πολλές φορές πιο απαραίτητο από κάτι που δε φαίνεται.

Το παιδί πρέπει να έχη την σχετικήν ελευθερίαν κινήσεως και δράσεως. Διότι μόνον έτσι θα αναπτύξη την πρωτοβουλίαν και την αυτοπεποίθησίν του.

Αι συζητήσεις είναι απαραίτηται. Ενισχύουν το θάρρος και κάμνουν διαυγές το μυαλό. Εκεί ο μαθητής μανθάνει να έχη το θάρρος της γνώμης του.

Αλοΐμονο σε κείνο που δίδει προσοχήν κι' επηρεάζεται στις ενέργειές του από τις συζητήσεις και τα σχόλια των κοινών ανθρώπων.
 Είναι πλούσιος και δεν δίδει χρήματα για φιλανθρωπικούς σκοπούς. Τον κατηγορούν. Είναι πλούσιος και δίδει χρήματα για ένα σκοπό - α! το έκαμε από υστεροβουλία γιατί ...γιατί ...

Άνθρωπε: Χάλκευσε τον χαρακτήρα σου, γρανίτευσε τες πεποιθήσεις σου πίστεφε ακράδαντα στη δυναμικότητα του νου και τράβα το δικό σου δρόμο για να επιτύχης. Μην ακούς ούτε τους επαινούν ούτε τες επικρίσεις. Γιατί ενώ ωρισμένη σε επαινούν για μια σου πράξη άλλοι σε κατακρίνουν για την ίδια πράξη.

Άκουε μόνο τη φωνή της ορθής σου σκέψης που οδηγεί τα βήματά σου και ρυθμιζε τας πράξεις σου σύμφωνα με τας υπογορεύσεις της.

Η καλύτερη απάντηση για τους ανίσχυρους όταν ενώ έχουν δίκαιο κατηγορούνται, δεν είναι τα ορθά λόγια. Όχι.
 Όσο πιο ορθά είναι τόσο πιο μάταια. Είναι η Περιφρόνηση.
 Σκύψε το κεφάλι ώ ανίσχυρε μπροστά στους ισχυρούς και περιφρόνα τους και τότε το μεν δικό σου σώμα είναι ταπεινωμένο μα η ψυχή σου είναι περήφανη. Ενώ το αντίθετο για τους άλλους. Το σώμα τους είναι περήφανο μα η ψυχή τους είναι ταπεινωμένη.

Και τότε είσαι πραγματικός βασιλιάς. Άφησε τους άλλους να ουρλιάζουν. Άκουέ τους με στωϊκή απάθεια. Και να τους λυπάσαι για το κατάντημά των. Και ένα πράγμα να εύχεσαι θερμά.
 Να μην βρεθής ποτέ στην θέση των.

Ο άνθρωπος ενεργεί συμφώνως προς αναποδράστους εξωτερικούς και εσωτερικούς νόμους και συνεπώς δεν μπορεί να είναι υπεύθυνος δια τας πράξεις του ενώπιον ενός Θεού, όπως ένα έμφυχον αντικείμενον δεν είναι υπεύθυνον δια τα κινήσεις του.

Αϊνσταϊν.

Οι σοβαροί επιστήμονες είναι οι μόνοι άνθρωποι που είναι βαθύτατα φιλόθρησκοι.

Αϊνσταϊν.

Η πραγματική αξία ενός ανθρώπου καθορίζεται δια της εξετάσεως του πώς κατώρθωσε να απαλλαγή από το εγώ του.

Αϊνσταϊν.

10 Μαΐου 1945.
1 λεπτόν μετά το μεσονύκτιον.

Η ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΠΑΡΕΔΟΘΗ άνευ όρων.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ - ΑΡΧΕΙΟ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΜΑΤΙΗ

Παραμονές Πρωτοχρονιάς

Ἄϊ Βασίλη βασιλιά τζ' πρωτολειτουρκήθου τζ' ἔβκα
στα τείσιη των τεισιῶν
τζ' στα δικά μου εμέναν
τζ' δείξε τζ' φανέρωσε
αν μ' αγαπά εμέναν
ο..η.....

Ἐτσι γιορτάσαμε τον καινούριο χρόνο 1944 αποτραβηγ-
μένος στο χωριό ανάμεσα στους γονεῖς, τα ἀδελφία
και τους συγγενεῖς. Πόσον πράγματι εἶναι αλλιῶτικη ἡ
ατμόσφαιρα αὐτή. Που ἡ σιχαμεράδα των πόλεων
με τις υποκριτικές εκείνες ευχές και δῶρα.
Με τον ερχομό του νέου ἔτους ἀρχίζει και ἡ Νέα
Ἐκστρατεία των 12. Ἡ του προηγούμενου ἔτους ἀπέτυχε
οικτρῶς ἔχω ὁμως κάθε λόγον να πιστεῦω ὅτι θα ἔχω κα-
λύτερα αποτελέσματα. Χρειάζεται ΘΕΛΗΣΙΣ και μόνον
ΘΕΛΗΣΙΣ. Ἐάν εἶναι ἀληθές ὅτι "ἡ μεγαλυτέρα δυσκολία
του ἀνθρώπου εἶναι ἡ κατανίκησις του εαυτοῦ του"
ας ἀρχίσω την πάλην αὐτήν. Θα συναντηθῶν τεράστια
εμπόδια. Θα τα δεχθῶ ὁμως ως βαθμίδας προς τελειο-
ποίησιν.

Τελεία νίκη ἀπαιτεῖ τελείαν γνώσιν και δεν υπάρχουν
ἀνθρωποι δυνάμενοι με ἓν πῆδημα να φθάσουν το
τέρμα.

Με σταθερόν βῆμα, λοιπόν, ας ἀνέλθω το πρώτο
σκαλοπάτι.

1 9 4 4

Ἄϊ-Βασίλης ἦλθε.

Μεγάλη ἔξαφισ πνευμάτων και τρομεραῖ συζητήσεις
μεταξύ των μελῶν του Μορφωτικοῦ και των του Σουλ.
ΧΟΟΝ.

Ἐπρεπε πράγματι ο Παπᾶς να κάμει τον αγιασμόν
και να μη ἀρνηθεῖ την πρόσκλησιν. Φαίνεται ὁμως
πως και αυτοῖ του Μ.Σ.Π. θέλουν να χῶνουν την
μύτην των παντοῦ. Την νύκτα φάγαμε στου θ. μου
Μιχαήλ. Περάσαμεν αρκετᾶ καλᾶ και εἶχαμεν καμπόσες
συζητήσεις.

Ἡ θρησκεία δεν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ διάταξις
ἠθικῶν ἀρχῶν. Ὅσο για τα πνεύματα μου φαίνεται
πως παίρνουν μορφή μέσα στη φαντασία του ἀγράμματος
κοσμου για να τον φοβερίζει και να τον τρομάζει.
Τα πνεύματα-κακά (Σατανάδες) εἶναι θεοποίησις
των κακῶν επιθυμιῶν, ορμῶν, διαθέσεων κ.τ.λ.,
του ἀνθρώπου. Πίστις σε κάτι για ἓναν ἀμόρφωτον=με
θέλησιν για ἓνα μορφωμένον.

Ο μορφ. ἀνθρωπος λατρεύει πολυ διαφορετικᾶ τον
Θεόν ἀπό ἓναν ἀγράμματον.

2 Ιανουαρίου '44.

Τύχη μωρέ.... 1 ρόδι, 1 μανταρίνι και 1 καρύδι. Πλούσια τα ελέη σου Κύριε. Διασκεδάσαμεν όμως αρκετά καλά αν και ο Παπάς μας διάβασε απαίσια τον λόγον του.

3.1.44

Αυτήν την στιγμήν ο πατέρας μου και Σία επέστρεψαν από την Λειβαδιάν και ρωτά ποιος επελέτζησεν το ξύλον.

4.1.43

Η τελευταία μέρα που περνούμεν εις το χωριό. Αύριον θα το εγκαταλείψωμεν ίνα λάβωμεν την εις Βαρώσια άγουσαν.

5.1.43

Αφίσαμεν το ωραίο μας χωριό εις το οποίον περάσαμεν τόσο ωραία τας εορτάς των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς.

Το ταξίδι μας έως την Λευκωσίαν ήτο απαίσιον αλλά στο τραίνον περάσαμεν αρκετά καλά. Ποτέ δεν θα ξεχάσω την συμπεριφοράν των 4-5 συνταξιδιωτών μας γύρω από ένα δυστυχημένο πλάσμα. Τα γέλια τους που έπρεπε να είναι κλάματα και την συχνήν χρησιμοποίησιν της φράσεως. "Τι κωμωδία" ενώ εάν εσκεπτοντο λιγάκι θα έλεγαν ασφαλώς "Τι τραγωδία". Δεν πρέπει άραγε το κράτος να λαμβάνει ειδικήν πρόνοιαν από τα παιδιά, τα οποία πληρώνουν τόσον ακριβά τα πατρικά σφάλματα;

Φθάσαμεν εν τέλει στον προορισμόν μας και βρήκαμεν όλους καλά. Κάμαμεν δε και Καλήν Αρχήν.

Παπ. "Να σας πω έναν νέον"

Πατ. "Δόξα σοι ο Θεός".

6.1.43

Οι πειρασμοί γυμνάζουν την θέλησιν. Πειρασμούς είχαν και αι αγνοί. Η αξία των ήταν στο ότι την νίκησαν. Πειρασμός από το ένα μέρος και θέλησις από το άλλο. Εδώ βρίσκεται η αξία. Ένας με πειρασμούς χωρίς θέλησιν κυλιέται στον βόρβορον. Ένας με πειρασμούς και κακές έξεις αλλά και θέλησιν φτιάχνει τον χαρακτήρα του.

Ας εκτιμώμεν εκείνον που με την ισχυράν τον θέλησιν αναχαιτίζει τους πειρασμούς στην αρχήν και προλαμβάνει τας κακάς έξεις. Ας θαυμάσωμεν όμως εκείνον που με την θέλησιν του νικά τες κακές συνήθειες.

Έως τώρα αποτυχία.

θάρος όμως και θέλησις. Δεν πρέπει να απελπιζώμεθα από το πρώτο βήμα. Ας σηκώσωμεν ψηλά το κεφάλι, ας σταθεροποιήσωμεν τα βήματά μας και με τα στιβαρά χέρια ας πιάσωμεν τα δυο χαλινάρια.

"Θαρσείν χρη".

Σήμερα ο θεός μου μου είπε ότι δύναμαι να παρακολουθώ όλες τα κινηματογραφικά παραστ. τας επιτρεπομένας υπό του Σχολείου. Εδώ βρίσκεται ο κόμπος.

15.1.44

Πολλά κινηματογραφικά φιλμ καταστρέφουν την διαπλοσομένην νεότητα ενώ άλλαι την μορφώνουν. Δυστυχώς το κράτος δεν επεμβαίνει σ' αυτό το ζήτημα να απαγορεύει δηλαδή καταστρεπτικά φιλμς κ.λ Το ζήτημα απομένει σε μας για λύση. Ένας άνθρωπος με κρίση και θέλησιν δεν παρασύρεται αλλά μάλλον παραδειγματίζεται. Σήμερα όμως η νεότης έχει λάβει τον κατήφορον. Λίγοι είναι εκείνοι που επικροτούν ένα επιστημονικό φιλμ. Πολλοί όμως οι επικροτούντες τα συλαμένα και βρ. τοιαύτα. Πολλοί. Ο άνθρωπος φύσει κακός."

Στατιστικά αποδεικνύουν την ολεθρίαν του επίδρασιν όπως η της εγκληματικότητας των παιδων εν Νέα Υόρκη.

Πρέπει να παρακολουθούμεν τα διάφορα ωφέλιμα και διδακτικά έργα να αποφεύγωμεν δε πάση θυσία τα αντίθετα.

8.1.43.

Στον τόπον μας - το ωραίο αυτό νησί της Αφροδίτης δεν έχει φθάσει η αληθινή τραγωδία του σημερινού πολέμου.

Χιλιάδες όμως άνθρωποι είναι έτοιμοι να χύσουν το αίμα των για το καλό της ανθρωπότητας για μας δηλ. την νέαν Γενιάν. Και μεις ωφείλομεν και έχομεν ιερών καθήκον να συνεργασθώμεν στον τεράστιον αυτόν αγώνα. Πώς όμως; Από που να αρχίσωμεν; Από τον εαυτόν μας. Εάν όλοι μας θέλωμεν να καλλυτερεύσει η ανθρωπότης ας προσπαθήσωμεν έκαστος χωριστά να καλλυτερεύσωμεν τον εαυτόν μας δημιουργούντες ισχυρόν χαρακτήρα και τότε ο κόσμος θα διορθωθεί αφ' εαυτού. Και βέβαια όλοι το θέλωμεν αυτό.

Η Γεωγραφία δημιουργεί την Ιστορίαν. Κέντρον των μεγαλύτερων πολέμων είναι η Κεντρική Ευρώπη, διότι ακριβώς δεν υπάρχουν φυσικά όρια τα οποία να καθορίζουν την εδαφικήν επέκτασιν των διαφόρων εθνών.

Αρχίσαμεν τα μαθήματα 3ου τριμήνου. Βγήκα στα τρία μαθ. για εξέτασιν. Στο διαγώνισμα των Μαθηματικών παρ' ολίγον να λύσω το σύστημα, το οποίον μόνο 2 μαθ. έλυσαν. Έφθασα ως το σημείον που εάν έβαζα $\frac{\chi}{\psi} = \omega$ θα εκάμναμεν τριάδα.

10.1.43

Στο σημερινό μάθημα της Ιστορίας ο κ. Κρανιδιώτης λαβών αφορμήν από τον Φρειδερίκον τον Μέγαν - όστις ενώ εν τη νεότητά του ησπάζετο τας περί της ελευθερίας του ατόμου ιδέας των Γάλλων φιλοσόφων όταν ανήλθε εις την αρχήν τα ελησμόνησε και εκυβέρνα απολυταρχικώς - μας έκαμεν μίαν θαυμάσιαν διδασκαλία. Η θρησκεία είναι θεωρία καλών πράξεων. Σήμερον όμως έχει καταντήσει θεωρία λόγων, και εμείς οι άνθρωποι χωρίζομεν ολότελα την θεωρίαν και την πράξιν. Πρέπει να προσπαθήσωμεν να ενώσωμεν τα σημεία της θεωρίας και πράξεως διά να τα εφαρμόσωμεν. Αγαπώμεν έναν όστις με ψεύτικα λόγια μας επαινεί κ.τ.λ. και αποστρεφόμεθα εκείνον όστις μας λέγει τα ελαττώματά μας και είναι πλήρως ειλικρινής. Πρέπει δε να έχωμεν το θάρρος της γνώμης μας. Ένας που υποχωρεί απ' εδώ κάμνει αβαρίαν απ' εκεί κ.τ.λ. ποτέ δεν θα βρει τον έσιον δρόμον. Ας είμεθα λοιπόν ειλικρινείς. Ο Σολωμός αναφερόμενος στο γλωσσικό ζήτημα είπε ότι "είναι αληθινό ότι είναι εθνικό".

Και επειδή η Δημοτική είναι Εθνική είναι και αληθινή. Και είναι.

14.1.44

Δεν πρέπει ποτέ να σκεπτόμεθα μικροπρεπή και ανάξια πράγματα, εάν θέλωμεν να ζήσωμεν μίαν ανωτέραν ζωήν.

Κατά ίσον λόγον δεν πρέπει να καταβαλλόμεθα από τες δυσκολίες της ζωής. Ας ενθυμώμεθα πάντοτε τα λόγια του Κοραή.

"Ενθυμού ότι η ζωή δεν είναι τίποτε άλλο παρά ποτήριον συγκερασμένον από λυπηρά και χαρμόσυνα....".

15.1.44

Διάβασα το διήγημα του Βολταίρου ο "Αγαθούλης" το οποίον δεν είναι τίποτε άλλο παρά μια σάτυρα ενάντια στο φιλοσοφικό δόγμα της αισιοδοξίας του Λαΐμπνιτς, ότι ο κόσμος μας είναι ο καλύτερος από όσους μπορούσαν να γίνουν. Μας περιφέρει μαζί με τον ήρωά του στη Γερμανία, Πορτογαλλία, Αμερική, Γαλλία, Αγγλία, Ιταλία και Τουρκία όπου με διάφορα επεισόδια μας δείχνει την ηθική αποσύνθεση κάθε τόπου την δυστυχία και την άγνοια που δέρνει τα λαϊκά στρώματα και την ασυνειδησία, σκληρότητα και ματαιότητα των ανωτέρων στρωμάτων. Καταλήγει πως ο καλύτερος.

τρόπος ν' αποφεύγει κανείς τον πόνο είναι η εργασία καθώς και το να μη ανακατεύεται στα πολιτικά. Το Ελδοράδο - με το οποίο πλησιάζει την κοινωνιολογική λύση του προβλήμ. είναι μια φανταστική ουτοπία.

17.1.44

Ο καιρός βροχερός και το κρύο τσουχτερό. Ο άνεμος σφυρίζει απαίσια και μας παγώνει.

Στην Πιτσιλιάν έκαμε χιόνι ως ένα μέτρο.

Τα μαθήματά μας είναι πολύ δύσκολα. Αύριον, εάν ο καιρός το επιτρέψει θα κάμωμεν διαγώνισμα εις τα Μαθηματικά και πιθανώς εις την Γεωγραφίαν. Έτσι θάχωμε ξενύκτι.

20.1.43.

Δόξα σοι ο Θεός που τα κατάφερα επιτέλους να πάρω 10 εις τα Μαθηματικά.

Αρχίζουν οι προπαρασκευές για τα Γραπτά των Ελληνικών. Αλλοίμονό μας φέτος. Τα Φυσικά-Χημεία-Ιστορία, Μαθηματικά δεν τρώγονται. Πάντως το πεπρωμένον φυγείν αδύνατον.

22.1.44

Γράψαμε συνθέσεις για τα γραπτά α' τριμήνου. Έγραφα το θέμα "Πρόσφυγες" αρχίζοντας με μίαν περιγραφή της δύσεως του ηλίου, το απαίσιον θέαμα των προσφύγων και την κακίαν του ανθρώπου. Ωραία η σύγκρασις του μεγαλείου της φύσεως και των ανθρώπων. Καταλήγω λέγοντας ότι τότε μόνον θα διορθωθεί ο κόσμος όταν επικρατήσει το Χριστιανικόν πνεύμα.

23.1.43

Στα "Φυσικά δικαιώματα του ανθρώπου" ο Χ. Γ.

γράφει μόνο τότε θα σταματήσει η ένδεια και η κακομοιριά όταν όλες οι φυλές του πλανήτη μας καταλήξουν σε μια περαστική συμφωνία μεταξύ των. Για να ξαναγυρίσει η ευτυχία στον κόσμο πρέπει να σταματήσει παντός είδους συναγωνισμός εμπορικός, μεταξύ κρατών εθνών, ομάδων κ.λ.

Ιδού τα δικαιώματα του ανθρώπου,

1. Το δικαίωμα της ζωής: Οι άνθρωποι μπορεί να διαφέρουν μεταξύ των μα μπροστά στο νόμο είναι ίσοι.
2. Η προστασία των ανηλίκων.
3. Το Καθήκον κι η Ελευθερία.
4. Το δικαίωμα του να κερδίζεις χρήματα.
5. Το δικαίωμα της περιουσίας.
6. Η ελευθέρα κυκλοφορία.
7. Το δικαίωμα εκπαίδευσεως.
8. Ελευθερία σκέψεως ή λόγου.
9. Ατομική ελευθερία.
10. Προστασία κατά της Βίας.

Κυριακή 1943
σε ηλικία 17 χρονών

26.1.44.

Σήμερα πήγαμε στη θάλασσα περίπατο, μείναμε όμως μόνο 1-2 ώρες γιατί πήραμε άδεια και ήλθαμε να διαβάσουμε για τα γραπτά των Ελληνικών. Θα γράψω αύριο και κατεχόμεθα όλοι από μεγάλη αγωνία διότι θα γράψωμε για πρώτη φορά άγνωστο κομμάτι.

27.1.44.

Πάει κι' αυτό. Γράφαμε αρκετά καλά στα γραπτά των αρχ. Ελληνικών. Τώρα άρχισαν οι τρεμούλες των Μαθηματικών. Σαν πάνε αυτά και τα Φυσικά θα αναπνεύσωμε.

1 Φεβρουαρίου 1944.

Στα Μαθηματικά έγραφα μόνον το ένα ζήτημα με άλλα λόγια θα έχωμεν το 5 μας.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ - ΑΡΧΕΙΟ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΠΑΤΗΡ

Αλοΐμονό μας αύριον με την Χημείαν. Μόλις επέστρεφα από τον Οδ. Οικονομίδη. Διαβάσαμε μαζί και ως ότου να μάθωμε το ένα κεφάλαιο ξεχνούσαμε το άλλο. Αύριο θα δούμε τα χαΐρκα μας.

2.2.44

Στρέφοντας κανείς το βλέμμα πάνω στη γήινη αυτή σφαίρα, αναλογιζόμενος την μικρότητα αυτής, και τα άτομα ως σύνολον και ως ομάδα, την πρόσκαιρη αυτήν ζώην δεν έχει παρά να προβάλει μια ερώτηση, μια μεγάλη ερώτηση μπροστά στην οποία το ανθρώπινο λογικό αισθάνεται την αδυναμία του. Ποιος είναι ο προορισμός του ανθρώπου;

Ένα χαμόγελο απερίγραπτο καταλαμβάνει τα χείλη μου ενώ ο νους μου μάταια προσπαθεί να βρει την

Ακολουθούν 6 σελίδες κομμένες και αφαιρεμένες.

10.2.44

Τέλειωσαν με την βοήθειαν του Θεού τα γραπτά του Α' εξαμήνου. Η επιτυχία μας ήτο μάλλον μετρία διότι τα γραπτά ήσαν εις αφάνταστον βαθμόν δύσκολα. Όταν πάρωμεν τους βαθμούς θα δούμεν τες προκοπές μας.

13.2.44

Πρέπει να είμεθα πάντοτε προσεκτικοί και εις όλας τα υποθέσεις της ζωής μας. Ας μη λησμονώμεν ότι τα μεγαλύτερα λάθη οφείλονται εις ασήμαντους επιτυχίας. Ένας απρόσεκτος φρουρός πιθανόν να καταστρέφει ολόκληρον στρατόπεδον. Ένας απρόσεκτος οδηγός αυτοκινήτου μπορεί να σκοτώσει πολλούς άλλους μεταξύ των οποίων και τον εαυτόν του. Ένας σιδηροδρομικός υπάλληλος υπεύθυνος διά την αλλαγήν των γραμμών του τραίνου δύναται κάλλιστα να φονεύσει καταστροφάς από μίαν μικράν απροσεξίαν. Και τόσα άλλα παραδείγματα. Ας είμεθα λοιπόν προσεκτικοί εις όλα, εις τα μαθήματα, εις την εν γένει συμπεριφοράν, εις την συναναστροφήν, εις τα λόγια μας και εις τον καθόλου βίο μας. Επίσης δεν πρέπει ποτέ να θυμώνομε και να παραφερόμεθα. Βεβαίως υπάρχουν και εκ φύσεως νευρικοί, οι οποίοι εάν έχουν να κάμουν παράπονον σε κάποιον, αυτός είναι η φύσης. Οπωσδήποτε κοινόν γνώρισμα όλων των νευρικών είναι το ότι ποτέ δεν είναι κύριοι του εαυτού τους όταν θυμώνουν. Έχωμεν το παράδειγμα του Ιουλ. Καίσαρος και το του περίφημου Μαθηματικού της αρχαιότητος του Πυθαγόρου.

Τα λίγα λόγια ζάχαρι και τα καθόλου μέλι. Η γλώσσα κόκκαλα δεν έχει και κόκκαλα τσακίζει.

Εστί κύριοι εαυτών.

Πρέπει να είμεθα ολιγόλογοι.

Τα λόγια μας να είναι μετρημένα.

ΘΕΛΗΣΙΣ, ΓΕΛΙΟ

ΠΡΟΣΟΧΗ, ΤΑΞΙΣ.

16.2.44

ΘΕΛΗΣΙΣ:- Λέξη που προφέρεται με μεγάλη ευκολία μα που δύσκολα και με μεγάλες θυσίες χρησιμοποιείται. Εάν όμως όλα στον κόσμο ήσαν εύκολα τότε τίποτε δε θα είχε αξία. Μπροστά λοιπόν στα εμπόδια τελειοποιείται κάθε άνθρωπος αλλά και φανερώνει ποιος πραγματικά είναι.

Είπα να κάμω ένα πράγμα, αλλά η θέλησίς μου με συγκρατεί μόνον 10 το πολύ 15 μέρες. Μετά τα εγκαταλείπω. Λοιπόν από σήμερα θα θέσω τον πόδα και πάλιν στο πρώτο σκαλοπάτι. Και είμαι βέβαιος ότι θα κατορθώσω να υπερισχύσω της μου συνήθειας. Έχω ήδη υπ' όφιν μου τα γραφέντα εις το ημερολόγιό μου αυτό. Επίσης από την 1η του επομένου μηνός θα εφαρμόσω και διά το ημερολόγιόν μου τον αποκρυπτογραφικόν μου κώδικα. Ο κ. Κ. Χατζηϊωάννου μου είπε να γράψω μερικά Λαογραφικά σημειώματα Πιτσιλλιάς με σκοπόν να τα δημοσιεύσει.

Του έδωσα τα σχετικά με τα αγια
των Νεκρών.

Ιστορία

17.2.44

Ως θέμα συνθέσεως μας εδόθη το θέμα "Η εκπαίδευσις εν Κύπρου" εις το οποίον οι πλείστοι αναφέρθημεν εναντίον του Φασισμού

Κύπρου.

ανεφέρθη εις την Ελληνικήν καταγωγήν της Κύπρου και κατά των Άγγλων

τα Δωδεκάνησα

για να δουν τον δικτατορικόν εκπαιδευτικόν σύστημα της Κύπρου. Εξήτασα την κατωτέρα, μέσην και οικονομικήν θέσιν των διδασκάλων και τελείωσα καταφερόμενος εναντίον του κ. Κέλλην και Σία και τελευτών λέγω ότι "έστι δίκης οφθαλμός ος τα πανθ' ορά".

18.2.44

Εφημερίστη το σύστημα "ticket" διά το Γυμνάσιό μας. Τοῦτο εξήγειρε την γενικήν αγανάκτησιν πλείστων μαθητών του Γυμνασίου.

Θυελλώδης συζητήσεως διεξήχθηκε μεταξύ των μαθητών της Ε' τάξεως και του κ. Γυμνασιάρχου. Τέλος ο κ. Γυμνασιάρχης είπεν ότι έχωμεν συμφέρον να υπακούωμεν τους ισχυρούς και η συζήτησης έληξε.

Αι μαθηταί είναι αποφασισμένοι με πάντα δυνατόν τρόπον

23.2.44

Το σχολείο και το σπίτι τα δυο αυτά μέσα εις τα οποία ο μέλλων πολίτης συνηθίζει εις τας δυσκολίας και τα δύσκολα προβλήματα της ζωής. Τα δυο αυτά χωριστά το καθένα αποτελούν και μία κυβέρνηση. Ένας δικτάτορας μπορεί να κάμει ότι θέλει σε μια χώρα. Εάν ο δικτάτωρ είναι καλού χαρακτήρος θα προοδεύσει. Εν εναντία περιπτώσει θα άγεται και θα φέρεται τούδε κακώς μέχρις ότου ο λαός επαναστατήσει ζητών το δίκαιον.

Ας ελευθερώσωμεν τους εαυτούς μας από τα πάθη και τας ορμάς, διά να προοδεύσωμεν.

26.2.44

Πήγαμε μαζί με τον θείον μου περίπατο ως τη θάλασσα. Περάσαμεν θαυμάσια. Παίξαμε αρκετά με τον Ανδρίκκον, ο οποίος γιόρτασε χθες τα γενέθλιά του.

Μιλήσαμε και για τα σχολικά του ζητήματα. Πληροφορούμεθα από θετικήν πηγήν ότι το σύστημα θα καταργηθεί υπό υπάρχουσιν πιθανότητες να μας αφήσουν και τα μαλιά.

Ακολουθούν 3 γραμμές κρυπτογραφημένο κείμενο.

27.2.44

Το "Η φυγή από την κόλαση του Χίτλερ" ήτο μια ζωντανή εικών του δράματος που παίζεται στη σημερινή Γερμανία. Ιδιαιτέρως παρίσταται ο τρόπος δράσεως της περιφήμου Γκεστάπο.

Ακολουθούν 3 γραμμές κρυπτογραφημένο κείμενο.

29.2.44

Πέρασαν αι εορταί της Απόκρεω και αρχίσαμεν την Μ. Τεσσαρακοστήν μόνον που ο Πρωτοπαπός την 29ην Φ. μέραν που έρχεται 1 φοράν κάθε 4 χρόνια δεν την ετίμησε.

Αυτές τες μέρες πρέπει να διαβάζωμεν πολύ εφ' όσον μας το επιτρέπουν πλήρως και αι καιρικαί συνθήκαι. Εμπρός λοιπόν. Εργασία εντατική.